

Briselē, 2021. gada 23. aprīlī
(OR. en)

8129/21

COHAFA 37
FIN 312
DEVGEN 78
COAFR 102
MAMA 69

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 7857/21

Temats: Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 2/2021 "ES humānā palīdzība izglītībai: palīdz grūtībās nonākušiem bērniem, bet tai jābūt ilgākai un jāsasniedz vairāk meiteņu"
– Padomes secinājumi (2021. gada 23. aprīlis)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 2/2021 "ES humānā palīdzība izglītībai: palīdz grūtībās nonākušiem bērniem, bet tai jābūt ilgākai un jāsasniedz vairāk meiteņu", kas, izmantojot rakstisko procedūru, apstiprināti 2021. gada 23. aprīlī.

Padomes secinājumi

par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 2/2021 "ES humānā palīdzība izglītībai: palīdz grūtībās nonākušiem bērniem, bet tai jābūt ilgākai un jāsasniedz vairāk meiteņu"

1. Padome pieņem zināšanai Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 2/2021 "ES humānā palīdzība izglītībai: palīdz grūtībās nonākušiem bērniem, bet tai jābūt ilgākai un jāsasniedz vairāk meiteņu", kurā ir aplūkoti projekti Jordānijā un Ugandā laikposmā no 2017. līdz 2019. gadam, lai novērtētu ES humānās palīdzības izglītībai efektivitāti.
2. Izglītība ir prioritāte attiecībā uz bērniem, kuri dzīvo humanitārās krīzes apstākļos. Papildus formālās mācīšanās rezultātiem tā paaugstina noturību, nodrošina tūlītēju fizisku aizsardzību, tostarp no vardarbības, kas saistīta ar dzimumu, un var mazināt traumu psihosociālo ietekmi uz bērniem. Humānā palīdzība izglītībai ir būtiska sastāvdaļa integrētajā pieejā ilgtspējīgai attīstībai, humanitārajai rīcībai, konfliktu novēršanai un miera veidošanai. Pats galvenais – tā dod bērniem cerību nākotnei.
3. Padome pauž gandarījumu par to, ka Komisija ir ievērojami palielinājusi savu ieguldījumu izglītībai paredzētajā atbalstā, kura daļa humānās palīdzības budžetā 2019. gadā sasniedza 10 %, salīdzinot ar tikai 1 % 2015. gadā. Šajā sakarā Padome atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos turpināt sniegt atbalstu izglītības nodrošināšanai ārkārtas situācijās, kā arī paplašināt darbu šajā jomā, nodrošinot piekļuvi iekļaujošai mūžizglītībai un drošai, vienlīdzīgi pieejamai un kvalitatīvai izglītībai un apmācībām visos līmeņos.
4. Padome ar gandarījumu atzīmē, ka Komisijas īstenotā pārvaldība attiecībā uz izglītību ārkārtas situācijās kopumā ir bijusi efektīva, ko konstatējusi Revīzijas palāta, un ka projekti ir atzīti par svarīgiem un labi koordinētiem, sasniedzot gaidītos rezultātus izglītības nodrošināšanā grūtībās nonākušiem bērniem humānās palīdzības satvarā.

5. Padome atkārtoti uzsver, ka humānās palīdzības rīcībai būtu jābalstās uz pieeju, kuras pamatā ir vajadzības, koncentrējoties uz dažādajām grūtībām un katrā humanitārajā situācijā iesaistītajiem dalībniekiem. Šajā kontekstā sadarbība ar vietējiem dalībniekiem var nodrošināt iedarbīgu reaģēšanu uz vietējām vajadzībām, kā arī palīdzēt noteikt sabiedrībā visneaizsargātākās personas un atbalstīt tās. Turklāt Padome atzīmē, ka Covid-19 pandēmija ir apgrūtinājusi piekļūšanu saņēmējiem, izglītības darbību norisi un iepriekš nosprausto mērķu sasniegšanu, un uzsver, ka ir jāpielāgo projektu izstrāde un to izpilde. Visi no pandēmijas izrietošie ierobežojumi ietekmē izglītības nodrošināšanu ārkārtas situācijās, visvairāk kavējot atbalsta sniegšanu sievietēm un meitenēm un mazinot viņu labklājību.
6. Padome norāda, ka revīzijā ir konstatētas šādas jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi: būtu plašāk jāizmanto *ECHO* pastiprinātas reaģēšanas spēju veidošanas programmas finansējuma attiecīgie norādījumi; projektiem vajadzētu būt vairāk vērstiem uz meitenēm un tiem būtu jāsasniedz lielāks skaits meiteņu; izstrādājot programmas, tām būtu jāparedz pietiekami ilgs darbības laiks, lai tās spētu pietiekamā apmērā atrisināt bērnu izglītības vajadzības; būtu jāuzlabo projektu izmaksu analīze un jāmeklē iespējas paaugstināt izmaksu lietderību, un "naudu izglītībai" projektiem vajadzētu būt vairāk koncentrētiem uz ilgtermiņa risinājumiem, lai samazinātu saņēmēju atkarību no palīdzības naudā.
7. Padome atzinīgi vērtē Revīzijas palātas piecus sagatavotos ieteikumus:
 1. vairāk izmantot pastiprinātas reaģēšanas spēju veidošanas programmas projektu rezultātus;
 2. izglītības projektos sniegt lielāku atbalstu meitenēm;
 3. nodrošināt ilgtermiņa finansējumu izglītībai ieilgušu krīžu gadījumos;
 4. uzlabot izmaksu analīzi izglītības projektu atlasē un uzraudzībā;
 5. palielināt to projektu ilgtspēju, kuru ietvaros tiek izsniegta nauda izglītības veicināšanai ieilgušu krīžu gadījumos.

PASTIPRINĀTAS REAGĒŠANAS SPĒJU VEIDOŠANAS PROGRAMMA

8. Pastiprinātas reaģēšanas spēju veidošanas programma ir īpaša *ECHO* budžeta iedaļa, ar kuru atbalsta globālas, stratēģiskas un iekļaujošas iniciatīvas, kuru mērķis ir palielināt humanitārās kopienas spējas reaģēt uz krīzēm visefektīvākajā un lietderīgākajā veidā. Padome pauž atzinību par to, ka programma ir koncentrēta uz sistēmas stiprināšanu un globāla sabiedriskā labuma nodrošināšanu humānās palīdzības nozarei. Tomēr tā norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisija ierobežotā mērā bija izmantojusi pastiprinātas reaģēšanas spēju veidošanas programmas projektu rezultātus attiecībā uz izglītību ārkārtas situācijās, tostarp norādījumus par ārkārtas situācijās nodrošinātās izglītības kvalitātes novērtēšanu, kas ir nozīmīgs efektivitātes kritērijs. Tā mudina Komisiju sistemātiskāk integrēt ar pastiprinātas reaģēšanas spēju veidošanas programmas atbalstu izstrādātos attiecīgos instrumentus savās darbībās, ko tā veic izglītības ārkārtas situācijās jomā, lai maksimāli paaugstinātu īstenošanas partneru reaģēšanas spējas.

ATBALSTS MEITENĒM

9. Padome uzskata, ka humānajai palīdzībai būtu jānonāk pie visneaizsargātākajiem cilvēkiem. Krīzes apstākļos sievietēm un meitenēm, tostarp sievietēm un bērniem ar invaliditāti, ir lielāks risks saskarties ar vardarbību un tām ir grūtāk piekļūt pamatpakalpojumiem, piemēram, izglītībai. Šajā sakarā Padome uzsver, ka izglītība ārkārtas situācijās būtu jāizstrādā un jānodrošina/jāīsteno dzimumsensitīvā, iekļaujošā un pieejamā veidā.
10. Padome pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumu, ka ES finansētie projekti nav vērsti uz pietiekamu skaitu meiteņu vai nerasniedz pietiekamu skaitu meiteņu. Tomēr Padome apzinās šķēršļus konkrētu mērķu sasniegšanai, jo humānā palīdzība būtu jāsniedz, pamatojoties uz vajadzību analīzi, ko ietekmē katras konkrētās situācijas īpatnības.

11. Padome aicina Komisiju turpināt pievērst lielāku uzmanību dzimumu līdztiesībai izglītības programmās un meiteņu un pieaugušu sieviešu izglītībai, atbalstīt sabiedrības izpratnes veicināšanas kampaņas, apkarot ar dzimumu saistītu vardarbību, stiprināt skolotāju apmācības par dzimumu līdztiesības jautājumiem un ar dzimumu saistītu vardarbību, atbalstīt skolotājas un palielināt viņu skaitu, kā arī mazināt digitālo plaisu starp dzimumiem, kas jo īpaši skar meitenes Covid-19 kontekstā.
12. Padome atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos uzlabot un uzraudzīt dzimumu dimensiju izglītības projektos, un tā atzinīgi vērtē to, ka Komisija koncentrējas uz iekļaujošas un integrētas pieejas pieņemšanu, lai reaģētu gan uz zēnu, gan meiteņu visneatliekamākajām vajadzībām.

ILGTERMIŅA FINANSĒJUMS UN PROJEKTU ILGUMS

13. Padome atzinīgi vērtē Komisijas centienus finansēt projektus, kuri attiecas uz izglītību ārkārtas situācijās un kuri ir pieskaņoti mācību gada ilgumam, un kuru ilgums ir vismaz viens pilns mācību gads, pamazām sākot piešķirt prioritāti projektiem, kuru ilgums ir 24 mēneši. Tā piekrīt Revīzijas palātas vērtējumam, ka daudzgadu finansējums atbilst arī Lielās vienošanās saistībām un labvēlīgi ietekmē izglītības ārkārtas situācijās projektu efektivitāti un lietderību.
14. Vienlaikus Padome atkārtoti uzsver, ka projektu ilgumam vajadzētu būt atkarīgam no konkrētajiem apstākļiem, nodrošinot ātru, bet reizē visaptverošu reakciju, kas dod iespēju nodrošināt bērniem drošas zonas. Turklāt Padome norāda, ka īstermiņa izglītības intervences var būt ļoti svarīgas, taču ieilgušu krīžu gadījumā izglītības vajadzībām parasti ir vidēja un ilgtermiņa raksturs.

15. Šajā sakarā Padome atzīmē ziņojumā konstatēto, ka lielākās daļas novērtēto projektu ilgums nebija pietiekams, lai risinātu bērnu izglītības vajadzības ieilgušu krīžu gadījumos. Tā atbalsta ziņojumā minēto ieteikumu, ka Komisijai attiecībā uz izglītību ieilgušu krīžu gadījumos būtu jānodrošina ilgāka termiņa finansējums. Padome atzinīgi vērtē *ECHO* nesen panākto progresu attiecībā uz lielāka daudzgadu finansējuma līmeņa nodrošināšanu un mudina Komisiju paātrināt šo procesu. Padome arī uzsver, ka Komisijai ir jāpastiprina savi centieni nodrošināt elastīgāku finansējumu.
16. Lai nodrošinātu Komisijas atbalsta efektīvu saglabāšanu ilgākā laika posmā, Padome arī mudina stiprināt partnerattiecības ar kopienām un īstenošanas partneriem, izmantojot koordinētu pieeju, kuras pamatā ir līdzdalības vajadzību novērtējums. Humanitārās intervences būtu jāizstrādā un jāveic, iesaistot vietējos iedzīvotājus un plašu pilsoniskās sabiedrības dalībnieku klāstu, kuri bieži darbojas krīzes skarto kopienu tuvumā, un nodrošinot viņu līdzdalību. Šī līdzdalības metodika būtu jāintegrē plašākā daudznozaru vajadzību koordinētu novērtējumu pieejā, kuri virza koordināciju un ilgtspēju, piemēram, padziļinot saiknes starp izglītību ārkārtas situācijās un iztikas līdzekļu plānošanu.

IZMAKSU ANALĪZE UN LIETDERĪBA

17. Padome uzsver, ka projektu atlases, īstenošanas un izvērtēšanas laikā ir svarīgi censties panākt maksimālu izmaksu lietderību. Šajā sakarā tā atzinīgi vērtē ziņojumā pausto ieteikumu uzlabot izmaksu analīzi projektu atlasē un īstenošanā un vērš uzmanību uz Komisijas pienākumu uzlabot to savu finansēšanas darbību uzraudzību, kuras saistītas ar izglītību ārkārtas situācijās un ieilgušās krīzēs. Padome atzinīgi vērtē Komisijas centienus uzlabot izpratni par projektu izmaksām un pilnveidot priekšlikumu salīdzināšanu atlases posmā.

18. Padome aicina Komisiju izmantot visu naudā un talonos sniegtās palīdzības potenciālu kā kopumā efektīvu un izmaksu ziņā lietderīgu humānās palīdzības veidu. Lai paaugstinātu izmaksu lietderību un mazinātu administratīvās pūles, humānās palīdzības partneri tiek mudināti iespēju robežās un atbilstīgā gadījumā pievienoties saskaņotajām naudas palīdzības sniegšanas sistēmām.

NAUDA IZGLĪTĪBAI

19. Padome atzīst, ka "nauda izglītībai" projekti veido bērnu noturību, jo īpaši, pateicoties tam, ka tiek novērsti fiziski un finansiāli šķēršļi piekļūšanai izglītībai, bērniem tiek dota iespēja iegūt formālo izglītību, nodrošināts stimuls mazināt bērnu darbu un samazināta varbūtība, ka tiks izvēlēti negatīvi krīzes pārvarēšanas līdzekļi. Tomēr tā norāda, ka šie pasākumu veidi nav uzskatāmi par ilgtermiņa risinājumu.
20. Padome aicina Komisiju radīt iespējas, kā rast ilgtermiņa un noturības veidošanas risinājumus, piemēram, izstrādāt "nauda izglītībai" projektiem alternatīvas programmas un to pakāpeniskas samazināšanas stratēģijas, lai neradītu palīdzības sniegšanas pārtraukumu. Padome saskata iespējas stratēģisko un operatīvo saikņu ar ilgtermiņa programmām stiprināšanai, tostarp ar sociālās aizsardzības vai ilgtermiņa stratēģijām, lai attiecīgā gadījumā un ja iespējams nodrošinātu noturīgus iztikas līdzekļus bērniem un viņu aprūpētājiem, pamatojoties uz saikni starp humāno palīdzību, attīstību un mieru.
21. Padome ir gandarīta par to, ka Komisija jau ir sākusi pievērsties revīzijas ieteikumiem. Padome pauž gandarījumu par Komisijas apņemšanos pilnībā īstenot visus ieteikumus projektos un darbībās, kas attiecas uz izglītību ārkārtas situācijās un ieilgušās krīzēs un kas tiks finansēti no 2022. gada janvāra, kā ierosinājusi Revīzijas palāta. Padome mudina Komisiju ziņot Padomei par pasākumiem, ko tā šajā nolūkā veikusi.